

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Тарих, археология және этнология факультеті
Қазақстан тарихы кафедрасы

D053 – Тарих және археология білім беру бағдарламаларының тобы
«8D02214 – Тарихи демографиядағы инновациялар мамандығы бойынша
білім беру бағдарламасы (Ғылым ордасы)

DBK 7302 «Демографиядағы институционалды жады» пәні бойынша
қорытынды бағалары
Қорытынды емтихан бағдарламасы
2023-2024 оқу
жылының 1 семестрі
1 курс 5 кредит

«Демографиядағы институционалды жады» пәнінің бағдарламасын дайындаған тарих ғылымдарының докторы, профессор О.Х. Мұхатова

Бағдарлама Қазақстан тарихы кафедрасының отырысында қарастырылған және мақұлданған
«_____» 2023 ж., хаттама № _____

Кафедра меңгерушісі

Б.К. Кәрібаев

ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАНДЫ ӨТКІЗУ ТҮРІНІҢ СИПАТТАМАСЫ ЖӘНЕ ЕРЕЖЕСІ

1. Қорытынды емтиханды өткізу ережесі «Univer» жүйесіне жүктелген:
- Универ жүйесінде, ПОЭК, «пән бойынша қорытынды емтихан қосымшасында
2. Ереже жүйеге жүктеліп болғаннан кейін мессенджер чатында студенттерге «Қорытынды емтиханды өткізу ережесімен» қандай жүйеде танысуға болатындығы хабарланады
3. Әрбір докторант чатта ережемен, кестемен танысқанын растауы қажет
4. Кесте бойынша емтихан болатын күн студенттердің есіне салынады

Емтихан түрі – ауызша

Ереже 8D02214 – Тарихи демографиядағы инновациялар мамандығының 1-курс докторанттарына (қазақ тобы) ұсынылады

Емтиханды өткізу графигі: кесте бойынша

Емтихан өткізілетін платформа: универ жүйесі

Емтихан форматы - офлайн

Емтихан ұзақтығы – 2 сағат

Бағалау саясаты – баллдық

Балл қою уақыты - 48 сағатқа дейін

Ескерту: докторант емтихан ережелерін бұзатын болса (шпаргалканы қолданғаны және т.б.), оның нәтижелері жойылады.

КІРІСПЕ

Курстың мақсаты - баспа талаптарына сәйкес ғылыми жарияланымды дайындау қабілетін қалыптастыру.

Емтиханға дайындалуда курстың негізгі теориялық мазмұнын қайталау қажет.

Емтиханның ауызша өткізілуіне байланысты докторант оған мұқият дайындалуы тиіс.

Таңдалған платформа: Универ жүйесі.

Емтиханның міндеті - оқу жетістіктерін меңгерді жоспарлаудағы қабілет, машық көлемімен байланыстыра салыстыру. Осыған орай емтихан сұрақтарын құрастыруда зерделенген материалдың маңызы, ғылыми нақтылығы, мәні мен қолданбалығы ескерілді. Сондай-ақ сұрақтардың заманауи ғылым деңгейіне, білім талаптарына сәйкестігі репрезентативтілігіне, жүйелі, кешендігі, өзара сабақтастығы, мазмұны мен түрінің өзара байланысы назарға алынды.

Сұрақтардың саны – 20.

Жауаптардың дұрыстығы - 90%

Келесі тақырыптар бойынша емтихан сұрақтары құрастырылады

Сұрақтардың тақырыптық мазмұны силлабустағы барлық жұмыс түрлерін; дәрістер мен семинар сабақтарының тақырыптарын, сондай-ақ докторанттың өздік тапсырмаларын қамтиды.

1. Демографиядағы институционализм проблемалары
2. Демографиядағы институционалдық ұлттық код
3. Демографиядағы заманау теориялар және олардың мәні мен маңызы
4. Ұлттық код және ұлттық жад проблемалары
5. Демографиялық даму тұрақтылығы және оның проблемалары
6. Ұлттық кодтың және ұлттық жадтың жаһандану жағдайында өзгеруі және олардың демографиялық дамуға әсері
7. Қазақстан халқының демографиялық дамуының тарихи-мәдени парадигмалары
8. Адами капиталдың демографиядағы орны мен рөлі
9. XX ғасырдың соңғы ширегіндегі демографиялық дамудың бифуркациясы
10. Постиндустриалды елдердегі демографиялық даму: үрдістері мен проблемалары
11. Азия елдерінің демографиялық ахуалы. Халық санын тежеу механизмдері
12. ТМД елдеріндегі халық санының өсуі және оны реттеу жолдары
13. Демографиялық даму тұрақтылығы – мемлекеттік қауіпсіздіктің кепілі
14. Адами капитал: оның экономикалық, тарихи және демографиялық негіздері мен даму ерекшеліктері
15. Қазақстандағы адам капиталының дамуы және оны жетілдіру жолдары
16. Заманауи Қазақстандағы демографиялық саясат және оның маңызы
17. XX-XXI ғасырдың алғашқы ширегіндегі табиғи апаттар мен жұқпалы аурулардың халық санының өсуіне әсері
18. Қазақ халқының ұлт кодының демографиялық дамуға ықпалы
19. Тарихи жадтағы демографиялық өсім тәжірибесі.
20. Қазақстан Республикасындағы институционалды, тарихи жадты дамыту мәселелері

Әдебиеттер тізімі:

1. Алексеенко А.Н. Демографическое измерение социальных процессов в современном Казахстане. Учебное пособие. Усть-Каменогорск, изд-во «Берел», 2017. 362 с.
2. Тәтімов М., Әлиев Ж. Дербестігіміз - демографияда. Алматы., 1999. 193 б.
3. Омарбеков Т. 20-30 жылдардағы Қазақстан қасіреті. Алматы: Санат, 1997. 320 б.
4. Адам дамуы туралы есеп. Қазақстан – 2050. Алматы, 2005.
5. Қожахмет М. Қазақстан Республикасының экономикалық және әлеуметтік географиясы. Қарағанды: Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті», 2006.
6. Асылбеков М.Х., Төлешова Л.Х. Қазақстан тарихи демографиясының даму белестері. – Алматы: Өркениет, 2002. 144 б.

7. Асылбеков М.Х., Құдайбергенова А.И. Қазақстан халқының әлеуметтік-демографиялық жағдайы (1939-1959 жж.). Алматы: Өркениет, 2005. 160 б.
8. Асылбеков М.Х., Ниязханқызы Г. Тәуелсіз Қазақстан халқының көші-қоны. Өскемен; 2013. 156 бет.
9. Асылбеков М.Х., Козина В.В. Народонаселение Казахстана в условиях суверенитета. – Алматы: Тарих тағылымы, 2010. 152 с.
10. Современная демографическая ситуация в Казахстане. Алматы, 2004.
11. Анри, Л. Методика анализа в исторической демографии. М., 1997
12. Татимов М., Саркенова К. Демография Казахстана по материалам переписей населения 20-30 гг. XX века. Актобе, 2002.
13. Норт Д. Институциональные изменения: рамки анализа // Вопросы экономики. 1997.№ 3. С. 6-16.
14. Алексеенко А.Н. Население Казахстана. 1920-1990. Алматы, Гылым, 1993. 201 с.
15. Султанғалиева А.К. Город и люди: социокультурная трансформация в Казахстане. Алматы, 2010.